

Їукумати Їуміурии Тоїкистон

САРОР

Дар бораи тасдиси Методологияи тартиб ва методикаи гузаронидани таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ)

(сарори Їукумати ЇТ аз 2.05.2019 № 235)

Мутобиси [моддаи 19](#) Сонуни конституцсионии Їуміурии Тоїкистон "Дар бораи Їукумати Їуміурии Тоїкистон" іиіати иїрои банди 45 Насшай чорабиниїои татбиси Стратегияи мусовимат бо коррупсия дар Їуміурии Тоїкистон барои солїои 2013-2020, ки бо фармони Президенти Їуміурии Тоїкистон аз 30 августи соли 2013, [№ 1504](#) тасдис шудааст ва бо масади іоръ намудани механизми таїлили хавфїои коррупсия дар масомоти давлатъ ва ташкилотїо Їукумати Їуміурии Тоїкистон сарор мекунад:

1. Методологияи тартиб ва методикаи гузаронидани таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) тасдис карда шавад (замима мегардад).

2. Вазоратїо, ташкилотїо, масомоти иїроїи маїаллии іокимияти давлатъ, дигар масомоти идоракунии давлатъ, масомоти худидоракунии шаїрак ва деїот баїри дар амал татбис намудани Методологияи мазкур чораїои заруръ андешида, аз натиїаи корїои анїомдода бо іамъбасти сол ба Агентии назорати давлатии молиявъ ва мубориза бо коррупсияи Їуміурии Тоїкистон ахборот ирсол намоянд ([сарори Їукумати ЇТ аз 2.05.2019 № 235](#)).

3. Агентии назорати давлатии молиявъ ва мубориза бо коррупсияи Їуміурии Тоїкистон аз натиїаи иїроиши Методологияи тартиб ва методикаи гузаронидани таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) дар іамъбасти сол ба Їукумати Їуміурии Тоїкистон ахборот пешниїод намояд.

Раиси

Їукумати Їуміурии Тоїкистон
аз 28 октябри соли 2016 № 465
ш. Душанбе

Эмомалъ Раїмон

Бо сарори Ёукумати
Ёумиурии Тоїкистон
аз "28" октябри соли
2016 № 465
тасдис шудааст

**Методологияи тартиб ва методикаи
гузаронидани таїлили фаъолият (хавфїои
коррупсионъ)**

(сарори Ёукумати ЁТ аз 2.05.2019 № [235](#))

1. МУСАРРАРОТИ УМУМЪ

1. Методологияи тартиб ва методикаи гузаронидани таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) (минбаъд - методология) асосїои ташкиль ва методи раванди таїлили хавфїои коррупсияро дар вазорати, кумитаїои давлатъ, дигар масомоти давлатъ, масомоти иїроїяи маїаллии їокимияти давлатъ, дигар масомоти идоракунии давлатъ, масомоти худидоракунии шаїрак ва деїот, субъектїои хоїагидори давлатъ, субъектони хоїагидоре, ки на кам аз нисфи сармояи оинномавии нїоро їиссаи давлат ташкил медиїад, инчунин ташкилотїои љайритиїоратъ, аз їумла иттиїодияїои їамъиятъ, їизбїои сиёсъ, ташкилотїои байналмилалие, ки дар їудуди Ёумиурии Тоїкистон фаъолият мекунанд (минбаъд - ташкилот) мусаррар менамояд (*сарори Ёукумати ЁТ аз 2.05.2019 № [235](#)*).

2. Масади методологияи мазкур, бо дарназардошти таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) дар ташкилотїо раванди ошкор намудани омилїои институтсиональ (хоси ташкилот), ки ба коррупсия мусоидат менамоянд ё метавонанд ба он замина гузоранд ва їамчунин таїїяи тавсияномаїо оид ба аз байн бурдани натиїаїои таъсири онїо мебошад (*сарори Ёукумати ЁТ аз 2.05.2019 № [235](#)*).

3. Мафїумїои асосие, ки дар методологияи мазкур истифода шудаанд:

- хавф - эїтимолияти он, ки їолати муайян метавонад їой дошта бошад ё амали муайян ба вузўъ пайвандад, ки вобаста ба омилїои хавф метавонад гуногун бошад;

- омиліои хавф - шароит ё іолати іузъъ, ки ба дараїаи хавф таъсир расонда, ба пайдошавии падидаи муайян ё зуїури ягон амал ё имконияти гирифтани ягон бартарият ба іар шакл мусоидат менамояд;

- ошкор намудани хавфїо - таїлили хавфи эїтимолъ, сабаб ва осибатїои он ва іамчунин баїодиїии имкониятїои ташкилот оид ба мубориза бо коррупсия (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*);

- таїлили хавфїо - муайян намудани бартарияти хавфїо тариси ошкор намудани онїо бо пешниїоди иттилооти муфассали ба зуїуроти коррупсия дахлдошта (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*);

- осебпазиръ - вазъи волеъ, ки собилияти таъсиррасониро ба хавфїои мавїудбуда ё эїтимолъ паст менамояд ва ё ин, ки ба пайдоиш ва рушди онїо мусоидат мекунад (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*);

- намудїои осебпазири фаъолият - намуди фаъолияти ташкилот, ки вобаста ба хусусияти худ хавфи баланди коррупсияро ба вуїуд оварда ба таври зайл ифода меїбад: набудани меъерїо, нопуррагии меъерїо, басанда набудани меъерїое, ки ба риояи талабот оид ба покниїодъ равона шудаанд, шиносїии нопурраи іайати кормандон бо санадїои меъерїии іузусъ, ба таври дахлдор татбис накардани меъерїо (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*);

- наштаи мукаммал - наштаи мушаххаси амал бо масади аз байн бурдан ё коїиш додани омилїои коррупсионъ дар доираи фаъолияти ташкилот, ки ба пайдоиши коррупсия дар ташкилот мусоидат мекунанд ё раљбатоварандаанд.

4. Таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) бо масадїои зерин амалъ карда мешавад:

- ошкор намудани омилїои институтсионалъ, ки ба коррупсия мусоидат менамоянд ё метавонанд мусоидат кунанд;

- таїяи тавсияномаїо оид ба бартараф ё паст намудани натиїаїои таъсироти онїо (таїяи наштаїои мукаммал) (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*).

5. Ба принципїои таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) дохил мешаванд:

- сонуният;

- холисъ ва бељаразъ;

- шаффофият ва ошкорбаёнъ дар раванди таілили (хавфїои коррупсионъ) ба истиснои маїудиятїои пешбининамудани сонунгузоръ;

- риояи манфиатїои їамъиятъ (оммавъ);

- исоботдиїъ.

2. ТАРТИБИ ТАШКИЛ ВА ГУЗАРОНИДАНИ ТАЇЛИЛИ ФАЪОЛИЯТ (ХАВФЇОИ КОРРУПСИОНЪ) ВА ДАВРАЇОИ ОН

(сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235)

6. Таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) дар доираи фаъолияти ташкилот аз тарафи гурӯї оид ба баїодиїи хавфїои коррупсия (минбаъд - гурӯї оид ба баїодиїъ), ки бо санади дахлдори роїбари ташкилот таъсис дода шудааст, ба рої монда мешавад. Гурӯї оид ба баїодиїъ аз исоби роїбарияти сарраёсатїо, раёсатїо, шўъбаїо ва бахшїои ташкилот (аз 5 то 7 нафар), аз їумла корманди дастгоїи марказии Агентии назорати давлатии молиявъ ва мубориза бо коррупсия (минбаъд - Агентъ) ташкил карда мешавад. Роїбари гурӯї аз исоби роїбар ё муовини роїбари ташкилот таїин карда мешавад.

7. Таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) аз давраїои зерин иборат аст:

- таїлили шароити пешакъ *(сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235)*;

- таїлили хавфїои коррупсионии бевосита їойдошта;

- баїодиїъ ва таїияи тавсияномаїо їиїати бартараф намудани омилїои номатлуб.

8. Натиїаи давраїои таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) дар їаласаїои гурӯї оид ба баїодиїъ мавриди баррасъ сарор дода шуда, дар ин хусус исобот тартиб дода мешавад ва дар муддати 30 рӯзи коръ якїоя бо назшаи чорабиниїо ба Агентъ пешниїод карда мешавад.

9. Агентъ ташкилотеро, ки барои гузаронидани таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) дар асоси маълумотїои оморъ, пурсиши афкори їомеа, исобот дар бораи коррупсия, таїлилїо ва тадсисоти махсус дар бораи коррупсияро доро мебошанд, интихоб менамояд ва дар муддати на камтар аз 2 мої то ољози фаъолияти баїодиїъ ба ташкилоти интихобшуда хабар медиїад ва їамчунин ин иттилоотро дар сомонаи интернетии Агентъ їой медиїад.

10. Шумораи ташкилотїое, ки Агентъ дар як васт дар онїо таїлили фаъолият мегузаронад, вобаста аз

мураккабии сохтори ташкилии ташкилоте, ки дар он баіодиіъ гузаронида мешавад, мисдори равандіои коръ, ки аз тарафи ин ташкилот ба иіро расонидашаванда ва захираіои кадрӣ доробудаи Агентъ, таъйир дода мешаванд.

11. Дар доираи ваколати гурӯи оид ба баіодъ корманди Агентъ дорои уідадориіои зерин аст (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*):

- ба кормандони ташкилот, ки дорои вазиџаи роібарикунандаанд, дар бораи консепсия, масад ва муіимияти таілили хавџіои коррупсионъ дастур медиад;

- нисбати усуліои іамъоваръ ва баіодиіи заминаи меъёриі іусусъ, сохторіои ташкилъ, иттилоот дар бораи соидаіои ахлос, усуліои іаммонандкунъ ва тадсисоти омиліои хавџ дастур ва машварат медиад;

- мониторинги џаъолият оид ба таілили џаъолиятро (хавџіои коррупсионъ) амалъ менамояд;

- дар бораи таіияи наштаи џаъолияти гурӯи оид ба баіодиіъ, тартиб додани іисобот дар бораи баіодиіи хавџіои коррупсионъ ва наштаи мукамал, тавсияіо медиад;

- дар іаласаіои гурӯи оид ба баіодиіъ иштирок менамояд ва дар робита бо дурустиі риояи тартибот, дар іолати заруръ, бо пешниіоди таклиџіо ё тавсияіое, ки ба іисобот оид ба баіодиіъ замима карда мешаванд, изіороти худро баён менамояд.

- таіия ва татбис намудани наштаи мукамалро бо іамдигар мувоџис менамояд.

3. ТАІЛИЛИ џАЪОЛИЯТИ (ХАВџІОИ КОРРУПСИОНИИ) ШАРОИТІОИ ПЕШАКЪ

12. Таілили џаъолияти (хавџіои коррупсионии) шароитіои пешакъ чунин омиліоро ба назар мегирад:

- таілили мубрами сонунгузоръ барои ташкилот;

- таілили сохторіои ташкилии ташкилот;

- таілили соидаіои одоб (раџтор, деонтология, (вазиџаиносъ, муомилот, этика) ё дигар іолатіое, ки ба раџтори кормандони ташкилот дахл доранд) (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*).

13. Таілили џаъолияти (хавџіои коррупсионии) шароити пешакъ асосіои сонунгузоръ инро дар назар дорад (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*):

- таілили асосіои сонунгузоръ (сонуніо ва санадіои зерсонунъ, аз іумла идоравъ), ки ба ташкилот дахл доранд;

- таілили низомномаіое, ки ба намудіои осебпазири фаъолият дахл доранд.

14. Тангоми таілили заминаіои сонунгузоръ диссати махсус ба мусаррароти сонунгузоръ марбут ба фаъолияти осебпазир дода мешавад. Дар ин замина амаліо бояд ба ошкор кардани іолатіои зерин: мавіуд набудани меъеріо, нопуррагии оніо, меъеріое, ки ба тамомият равона нашудаанд, иттилоотонии нокифояи кормандон оид оид ба меъеріо, ба таври дахлдор татбис нагаштани меъеріо, равона карда шаванд.

15. Намудіои осебпазири фаъолият метавонанд, іам намудіои марбут ба сохтори дохилии ташкилот ва іам намудіои фаъолияти ба вазифаіои ташкилот (вазифаіои берунъ) дахл дошта бошанд.

16. Баіодиіии меъеріое, ки ба намудіои осебпазири фаъолият алосаманданд, метавонанд, мутобиси намуна аз замиаи 1 методологияи мазкур амалъ карда шавад.

17. Намудіои осебпазири фаъолияте, ки ба сохтори дохилии ташкилот дохил мешаванд, дар навбати аввал алосаманданд бо:

- маъмурикунонии иттилоот (іифз намудани иттилооти дохилъ, пешниіод намудани иттилооти махфъ, таіия, баррасъ, нигоідории маъмурикунонъ (нигоідоръ);

- нусхабардории іуііатіо, аз он іумла іуііатіои махфии электронъ, гардиши дохилъ ва берунии іуііатіо, аз он іумла электронъ ва махфъ;

- маъмурикунонии воситаіои молиявъ (іудо намудан, назорат ва аудити буіет, пардохти хароіотіо, іудо намудан ва пардохти мукофотпулъ, иловапулъ ва мукофотіои пулъ);

- маъмурикунонии молу мулк ва хизматрасоніо (сабули зарор дар бораи харид ё ба кироя гирифтани таіияи талабот оид ба сифати хизматрасоніо аз рӯи таівили оніо, гузаронидани гуфтушунид, интихоби молрасоніо, маъмурикунонъ ва іудо намудани молу мулк дар доираи ташкилот, истифодаи молу мулки берун аз васти коръ ё берун аз ташкилот).

18. Намудіои осебпазири фаъолияте, ки бо вазифаіои берунии ташкилот алосаманданд, намудіои фаъолияте ба

іисоб мераванд, ки дар навбати аввал бо омиліои зерин алосаманданд (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*):

- инкассатсияи пардохт (андоз, пардохтіои маъмуръ, сарзіо ва ҷайра);

- бастании шартномаіо (озмуніо, тендеріо, шартномаіо ва ҷ.);

- пардохтіо (субсидияіо, мукофотпулиіо, иловапулиіо, пардохтіои сарпарастъ, кўмакіои пулъ ва ҷ.);

- пешниіоди шаіодатномаіои іусуъ (додани иіозатномаіо, шаіодатномаіои ронандагъ, шиносномаіо, шаіодатномаи шахсият, фардикунонъ, маълумотномаіо ва ҷ.);

- дар амал іоръ намудани сонуніо (саніиш, назорат, музаррар намудани (констатасияи) мутобисат ё вайронкунии сонун, муіозот ва ҷ.).

19. Таілили фаъолияти сохторіои ташкилъ иніоро дар назар дорад:

- таілили органиграммаіо;

- таілили уідадориіои вазилавъ;

- таілили раванду тартиботи коръ.

20. Таілили фаъолияти сохтори ташкилии ташкилот бо назардошти меъеріои зерин гузаронида мешавад:

- сатіи мутобисати сохтори ташкилъ ба вазифаіо, салоіиятнокъ, іусуъ ва вазифаіои ташкилот;

- сатіи манфиатнокии сохторіои ташкилъ бо дарназардошти вазифаіо, салоіиятнокъ, іусуъ ва вазифаіои ташкилот.

21. Таілили одоб, дар худ маімуи принципіои ахлоъ ё арзишіоеро ифода мекунад, ки ташкилот бо масади равона кардани рафтори кормандон іангоми амалъ намудани іамаи намудіои фаъолияти дохилъ ва берунъ, таіассум менамояд. Соидаіои одоб іам дар алоіидагъ ва іам нисбат ба іамаи іайати кормандони ташкилот сабул карда мешавад ва метавонад ба вазъи дохилъ ва берунии ташкилот таъсир расонад. Таілили соидаіои одоб баіодиіии меъеріоеро, ки дар кодекси одоби соіавъ самти анисро доир ба масъалаіои ахлосии дорои аіамияти муіиме, ки метавонад дар фаъолияти ташкилот пайдо шаванд, таъмин намоянд, дар назар дорад (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*).

4. ТАЇЛИЛИ ХАВҒИОИ КОРРУПСИОНИИ БЕВОСИТА ЁЙДОШТА

(сарори Ёукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235)

22. Барои баїодиїии хавғиои коррупсионии бевосита ёйдошта ба амалъ намудани шартїои зерин зарур аст *(сарори Ёукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235)*:

- таїсис ва ошкорсозии хавғио;
- таїлили хавғио.

23. Дар ин марїилаи таїсис ва ошкорсозии хавғио їамъовариин маълумот оид ба хавғиои восеъ ва эїтимолиин коррупсия дар ташкилотїо амалъ карда мешавад.

24. Дар ин марїила усулїои зерини таїсис ва ошкорсозъ мавриди истифода сарор мегиранд:

- таїлили мусовимати ташкилот ба хавғиои коррупсионъ;
- пурсиши кормандони ташкилот;
- таїлили муносиботи мутасобилаи ташкилот бо їомаи шаїрвандъ;
- таїлили амалїои мушаххаси коррупсионъ;
- таїлили маълумотїои оморъ оид ба вазъи коррупсия дар ташкилот.

25. Таїлили мусовимати ташкилот ба хавғиои коррупсия баїодиїии таїрибаїоеро тасозо менамояд, ки он бо интихоби їайати мутахассисону кормандони ташкилот, доираи омўзишу таїсили онїо, уїдадориїои вазифавъ, мутобиссозии (дохилъ ва беруниин) вазифаи кормандон, машварат ва масъулияти мутахассисон, имконоти нозирот, мутамарказонъ ва яклухтсозъ, мусоїибаи баїодиїиъ, алосаїои беруна, масъулияти назорат, хавғиои берун аз ташкилот, даромадїои муфти иловагъ, бежавфїи їисмонъ, муносиботи сонунъ бо таъсирбахшию самаранокъ, дурусткоръ, риояи сонун ва муомилот алосамандъ дорад *(сарори Ёукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235)*.

26. Таїлили мусовимати ташкилот ба хавғиои коррупсия метавонад мувофиси намунаїо аз замимаи 1 ба методологияи мазкур їамрої шудааст, ба амал бароварда шавад *(сарори Ёукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235)*.

27. Бо масади санїиши дурустиин маълумоти бадастоварда оид ба таїлили мусовимати ташкилот ба хавғиои коррупсия дар ташкилот пурсиши кормандон ба рої монда мешавад. Бо ин масад їамчун восита намунаи саволномае, ки дар замимаи 2 оварда шудааст, метавонад

мавриди истифода сарор гирад. Саволномаи мазкур метавонад бо хусусияти хоси ташкилот мутобис гардонида шавад. Натиҷаи пурсиши мутобиси замимаи 3 методологияи номбурда шарҳи тавзеи меёбад (*сарори Ҷукумати ӢТ аз 2.05.2019 № 235*).

28. Таълили робитаи ташкилот бо ёмеа баррасии ботафсии расмиети робитаи бо ёмеа дахлдошта, аз ҷумла расмиети алосаманд ба баррасии мувофиқат, сатҳи шаффофияти фаъолияти ташкилот, сомонии интернетии он, муносибат ба воситаи ахбори омма ва амсоли онро дар бар мегирад (*сарори Ҷукумати ӢТ аз 2.05.2019 № 235*).

29. Таълили илолати мушаххаси амалии коррупсионӣ (илолати мубрам ё хоси амалии коррупсионии аз ҷониби кормандони ташкилот содиршуда), бо масади ошкорсозии тарзи номукаммали идоракунии, ҷамчунин муайянкунии ҷудуди имконияти волеъ ва имконпазири ташкилот оид ба оголсозӣ ва пешгирии амалии коррупсионӣ ба амал бароварда мешаванд.

30. Таълили маълумоти оморӣ оид ба вазъи коррупсия дар ташкилот бо масади мусарраф кардани хавфи коррупсия дар самти осебпазир, номукаммалии меъёри ва андешидани чораи иловагӣ гирифтани тавсияти фаъолияти, баъри пешгирии коррупсия гузаронида мешавад.

31. Барои таълили ва ошкорсозии хавфи амалии коррупсионӣ воқита ва усули зерини ҷамъовари маълумотро бояд ба роӣ монд:

- бозназари иттилооти бунёдӣ - ҷамъовари иттилоот аз сарчашмаи мавҷудбуда, ба монанди таълили ва таълили заблӣ, ки аз тарафи гурӯҳи манфиатдор, шахсони мансабдор, аудиторон, масомоти муборизабаранда бо коррупсия, Палатаи иқсоб, Маълиси намояндагони Маълиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шудаанд, ҷамчунин ҷамъовари иттилоот аз мувофиқати шахсони волеъ ва ҷузӯъ ва воситаи ахбори омма (*сарори Ҷукумати ӢТ аз 2.05.2019 № 235*);

- ҷамъовари маълумот аз рӯи натиҷаи таълили иттимоҷамъовари маводи мушаххас аз рӯи натиҷаи ҷавоби аёлъ ба пурсиши хаттӣ ва ё мусолибаи даёнӣ. Пурсиши аёлъ метавонад ба таври умумӣ ва ё гуруҳи шахсони алоида, ки барои пурсиш бо масади таълили мусоисавъ интихоб карда мешаванд, бошад;

- истифодаи гурӯҳи масаднок - ҷамъовари маълумот тавассути гуруҳи масаднок. Гуруҳи масаднок -

гурӯӣи мушаххасе мебошанд, ки барои муокима ва ӣалли масоили махсус даъват карда мешаванд. Ин раванди корбурд метавонад, мутаносибан, аз рӯи сифат нисбат ба шумора хавфӣи коррупсиониро ошкор сохта, маълумоти мушаххастарро бо дарназардошти амалии коррупсионӣ, инчунин сабаби сар задани ин амалиро аниш намояд ва ӣамзамон имконоти ташкилотро доир ба амалисозии мубориза бар зидди коррупсия возеи нишон диад.

32. Дар баъзе мавридӣ ба пуррагӣ аз байн бурдани хавфи амалии коррупсионӣ номумкин аст, вале паст намудани раванди хавфӣи ошкоргардидаи амалии коррупсионӣ то ӣадди расидани хавфӣи ӣиддӣ имконпазир доништа мешавад.

33. Илова бар ин, дар як муӣлат аниом додани таӣлил, ӣудо намудани васт, диссат ва имконот ба ӣар як хавфи ошкоргардида номумкин ӣисобида мешавад. Аз ин лиӯз, ошкор намудани ӣадди хавфӣи коррупсионӣ, вобаста аз эътидоли хавфафзоии амалии коррупсионӣ барои ташкилотдошта хеле муӣим ӣисобида мешавад.

34. Баиодии хавфӣи коррупсионӣ мутобис ба бартарияти онӣ ба рои монда мешавад. Бартарияти хавфӣи коррупсионӣ, дар сурати давомнокии хавфӣ ва ё эитимолияти пайдоиши онӣ, ба таъсири ин гуна хавфӣ вобастагӣ дорад (*сарори ӯкумати ӯТ аз 2.05.2019 № 235*).

35. Вобаста ба таъсирнокӣ хавфӣи коррупсионии бевосита ӣойдошта метавонанд намудӣои зерин дошта бошанд (*сарори ӯкумати ӯТ аз 2.05.2019 № 235*):

- ӯзгӣ - хавфе, ки ба шагӯу эътибори ташкилот ва имконияти он ва амалг кардани масадӣояш таъсири начандон зиёд дорад;

- мугтадил - хавфӣи коррупсионии мугтадил хавфӣе мебошанд, ки ба шагӯу эътибори ташкилот таъсири зиёд мерасонанд ва ё собилияти амалисозии масадӣои онро сахт коиш медианд;

- хавфӣи муӣим - хавфӣи коррупсионие мебошанд, ки дар натиаи онӣ низоми кори ташкилот бо хавфи ӣиддӣ дучор шуда, ба амалисозии равандӣои фаъолият ва ӣадафӣои ташкилот таъсир мерасонад, ки дар натиаи он ташкилот метавонад зарари калони молг бинад ва ба раванди корбурду пешрафташ таъсири манфг ворид гардад.

36. Вобаста аз эитимолияти падид омадан, хавфӣи коррупсионӣ метавонанд намудӣои зерин дошта бошанд:

- эітимолияти іузъии ба вуїуд омадани хавфїои коррупсионъ (хавфїои фавсулодда) - дар ин маврид хавфи амалїои коррупсионъ метавонад дар шароити фавсулодда ва ё шубїаовар (аз эітимоли дур) арзи вуїуд дошта бошад;

- эітимолияти іадди миёнаи ба вуїуд омадани хавфїои коррупсионъ (хавфїои имконпазир) - дар ин маврид хавфи амалїои коррупсионъ метавонад дар васти муайян дар оянда падида ояд.

- эітимолияти аз андоза зиёди падида омадани хавфїои коррупсионъ (ансариб хавфїои ҷайришартъ) - дар ин маврид хавфи амалїои коррупсионъ дар сурати инкишофи мўътадили воқеот ба амал омада метавонад.

5. МАРИЛАИ ХОТИМАВИИ ТАЌИЛИ ВА БАЌОДИИИ ХАВФЌО

(сарори Іукумати ЀТ аз 2.05.2019 № 235)

37. Таїлили фаъолият (хавфїои коррупсионъ) бо таїияи исобот дар бораи баїодиїъ ба охир мерасад *(сарори Іукумати ЀТ аз 2.05.2019 № 235)*.

38. Исобот дар бораи баїодиїъ бояд ба талаботїои зерин мутобисат намояд *(сарори Іукумати ЀТ аз 2.05.2019 № 235)*:

- ба таври алосамандии мантизъ ва шакли асоснок навишта шавад;

- таъмин намудани саїеїият ва дурустии тасвия;

- истифода намудани истилоїоти монанд;

- мавїуд будани сана ва іойи тартибдиїъ, іайати гурўї оид ба баїодиїъ *(сарори Іукумати ЀТ аз 2.05.2019 № 235)*;

- имзогузоръ шудан аз тарафи аъзои гурӯҳи баїодиїъ.

39. Исобот дар бораи баїодиїъ бояд *(сарори Іукумати ЀТ аз 2.05.2019 № 235)*:

- дорои хулосаїои ба таїлил алосаманд бошад *(сарори Іукумати ЀТ аз 2.05.2019 № 235)*;

- дорои тавсияїо оид ба истисно ё паст намудани натиїаїои хавфїои ошкоршуда бошад.

40. Исобот дар бораи баїодиїъ мутобиси сохтори зерин таїия мешавад:

а) баїодиїии натиїаїои таїлили шароити пешакъ, аз іумла:

- баіодиии натиіаіои таілили асосіои сонунгузоръ барои ташкилот;

- баіодиии натиіаіои таілили умумии сонунгузоръ;

- баіодиии натиіаіои таілили санадіои зерсонунии идоравъ дар бораи намудіои осебпазири фаъолият, ки ба вазифаіои дохилии ташкилот асосаманданд;

- баіодиии натиіаіои таілили санадіои зерсонунин идоравъ дар бораи намудіои осебпазири фаъолият, ки ба вазифаіои берунии ташкилот дахл доранд;

б) баіодиии натиіаіои таілили сохторіои ташкилии ташкилот, аз ҷумла:

- баіодиии натиіаіои таілили уидадориіои вазифавъ;

- баіодиии натиіаіои таілили раванду расмиёти коръ;

- баіодиии натиіаіои таілили соидаіои ахлосъ;

в) баіодиии натиіаіои таілили хавфіои бавосита іойдошта, аз ҷумла:

- баіодиии натиіаіои таілилл мусовимати ташкилот ба хавфіои коррупсия;

- баіодиии натиіаіои таілили пурсиши кормандони ташкилот;

- баіодиии натиіаіои таілили іамкориіои ташкилот бо іомеаи шаірвандъ;

- баіодиии натиіаіои таілили іолатиіои мушаххаси коррупсия;

г) баіодиии таілили хавфіои ошкоршуда, бартарияти хавфіо ва хулосаи умумъ;

д) тавсияіо оид ба бартараф намудан ё паст кардани осибатиіои хавфіои ошкоршуда (*сарори Ҷукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*).

41. Дар асоси іисобот дар бораи баіодииъ гурӯи оид ба баіодииъ лоіаи назшаи мукамалро таіия менамояд. Назшаи мазкур назшаи муфассали амал оид ба пешгиръ намудани коррупсия дар ташкилот ба іисоб меравад. Іангоми таіияи назша бартарияти хавфіо ба іисоб гирифта мешавад. Іамин тавр, амалиёт оид ба ниіоят паст гардидан ва баланд шудани эітимолияти пайдоиши хавфіо бартарият мегирад. Баъд аз ин амал бояд амал бояд амал оид ба аз байн бурдан ё паст намудани осибатиіои миёна ва эітимолияти миёнаи пайдоиши хавфіо оянд. Дар хулоса амалиёт оид ба бартараф ва паст намудани осибатиіои

їузъъ ва эїтимолияти ками пайдоиши хавфїо ба нашла гирифта мешавад. Нашлаи мукаммал баъд аз мувофиса бо іамаи воїидїои сохтори манфиатдори ташкилот аз тарафи роїбари ташкилот тасдїс карда мешавад (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*).

42. Муїлати татбїс намудани нашлаи мукаммал наметавонад аз 2 сол зиёд бошад. Ташкилоте, ки ба баїодиїъ фаро гирифта мешавад, ба Агентъ іисобот дар бораи татбїси нашлаїои мукаммадро пешниїод менамояд. Агентъ іусус дорад, дар бораи тадбїрїое, ки бояд амалъ карда шаванд, маълумоти иловагъ талаб намояд.

43. Агентъ іар іамъбасти сол ба Шўрои миллии мусовимат бо коррупсияи Ёумїурии Тоїикистон дар бораи татбїс намудани нашлаи мукаммал дар ташкилоти баїодиїишаванда маълумот медиїад ва барои босифат ва сари васт иїро шудани чораїои дар нашла пешбинишуда дїссати махсус медиїад.

6. АЗНАВТАІЛІЛКУНЪ ВА АЗНАВБАІОДИЇЪ

44. Азнавтаїлїлкунъ ва азнавбаїодиїъ на камтар аз як маротиба дар се сол гузаронида мешавад ва дорои масцадїои худ доир ба самарабахшии таїлїл ва баїодиїии тадбїрїои пешгирикунанда, ки барои іаммонандкунии хавфїо, таїлїлу баїодиїии манфиатнокии нашлаїои мукаммал, азнавбаїодиїии хавфїои ибтидоъ ва таъмини истифодаи боманфиати манбаїои ташкилот истифода мешаванд, мебошад (*сарори Іукумати ЁТ аз 2.05.2019 № 235*).